

การสร้างและพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการด้าน ดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Establishing and Developing an Academic
Collaboration Network of
Thai Classical Music in Higher
Educational Institutions in the Northeast
of Thailand

พิพัฒน์ สอนใย¹

บทคัดย่อ

การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดมุ่งหมาย 1.ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบัน อุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการดนตรีไทย ของสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ประจำที่สอนดนตรีไทย ในสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 30 คน ใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹ อาจารย์ประจำสาขาตรียางคีไทย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ จากอินเทอร์เน็ต

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ แบบสอบถาม ตอนที่ 2. เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการจัดการศึกษาดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ คณาจารย์และบุคลากร นิสิตนักศึกษา หลักสูตร และการสอนดนตรีไทย วัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ การวิจัย ตอนที่ 3. ความคิดเห็นต่อการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และโครงการต่าง ๆ เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิชาการดนตรีไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และการวิเคราะห์ แบบผลสัมฤทธิ์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.30 อายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี ร้อยละ 43.30 วุฒิการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 80.00 ประสบการณ์ด้านการสอนอยู่ในช่วง 1-5 ปี และช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 30.00 ตำแหน่งทางวิชาการ เป็นอาจารย์ร้อยละ 76.70 2.สภาพ ความรุนแรงของปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาระดับปัญหารายด้านดังนี้ ด้านการบริหาร จัดการมีปัญหาปานกลาง ด้านคณาจารย์และบุคลากร มีปัญหาปานกลาง ด้านนิสิตนักศึกษามีปัญหามาก ด้านหลักสูตรและการสอนมีปัญหาปานกลาง ด้านวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ที่มีปัญหามาก ด้านการวิจัยมีปัญหาปานกลาง 3. ความคิดเห็นโดยรวมต่อเครือข่ายพัฒนาวิชาการสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกิจกรรมโครงการ (ทั้งหมด 32 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 95.82 พิจารณาตามหัวข้อ ดังนี้ เห็นด้วยร้อยละ 90.0 ต่อชื่อ เห็นด้วยร้อยละ 93.30 ต่อแนวความคิด เห็นด้วยร้อยละ 93.30 ต่อพันธกิจ เห็นด้วยร้อยละ 98.00 ต่อวัตถุประสงค์ เห็นด้วยร้อยละ 98.05 ต่อหน้าที่ เห็นด้วยร้อยละ 95.20 ต่อโครงการ พัฒนาองค์กรวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มาตรฐานและคุณภาพ สู่สากล (จำนวน 16 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 97.22 ต่อโครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนิสิต นักศึกษาดนตรีไทย (จำนวน 6 โครงการ) เห็น

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ด้วยร้อยละ 97.8 ต่อโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านดนตรีไทย สื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฐานความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน (จำนวน 3 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 97.5 ต่อโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาด้านดนตรีไทย (จำนวน 4 โครงการ) เห็นด้วยร้อยละ 100 ต่อโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการดนตรีไทย ระดับอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จำนวน 3 โครงการ)

คำสำคัญ: เครือข่ายทางวิชาการ, ความร่วมมือทางวิชาการ, การพัฒนาเรียนการสอนดนตรีไทย, อุดมศึกษา, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

ABSTRACT

The purpose of this research study is two-fold: 1) to investigate problems pertaining to teaching and learning Thai classical music in higher educational institutions in the Northeast of Thailand, and 2) to develop and promote academic collaboration among the institutions with regard to Thai classical music. The sample group of the study includes 30 lecturers of Thai classical music, selected by means of a purposive sampling method from higher educational institutions in the Northeastern region, including Khon Kaen University, Mahasarakham University, Ubon Ratchathani University, Buriram Rajabhat University, Maha Sarakham Rajabhat University, Surin Rajabhat University, Udon Thani Rajabhat University, and Ubon Ratchathani Rajabhat University. The instrument employed for data collection is a questionnaire comprising three parts: general information on each participant, problems concerning the teaching of Thai classical music, and participants' opinions on establishing and developing an academic collaboration network of Thai classical music and projects aiming at developing and promoting Thai music students' potentials. In data analysis, a mixed methodology is employed,

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

along with simple statistics, namely percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study reveal that 73.3 per cent of the respondents were male, 43.3 per cent being 31–40 years of age, 80.0 per cent holding a masters' degree, 30.0 per cent having 1–5 and 6–10 years of teaching experience, and 76.6 per cent holding an academic position as a lecturer. The intensity degree of most problems was at a moderate level, with those of the problems regarding management, lecturers, personnel, curriculum and instruction, and research being at a moderate level, while those of the problems concerning students, materials and equipment, and buildings and ground being at a high level. In terms of participants' opinions, 95.82 per cent agreed upon establishing an academic network of Thai classical music and related projects, with 90.0 per cent agreeing upon the networks' title, 93.3 per cent upon the rationale of the network, 93.3 per cent upon its mission, 98.0 per cent upon its objectives, 98.05 per cent upon its responsibilities, 95.2 per cent upon 16 projects on developing an academic organization of international standard in higher educational institutions in the Northeast, 97.22 per cent upon 6 projects on developing and promoting Thai music students' potentials, 97.8 per cent upon 3 projects on constructing medias for a sustainable knowledge base on Thai music, 97.5 per cent upon 4 projects on conserving and promoting art and culture as well as the wisdom of Thai classical music, and 100 per cent upon 3 projects on strengthening the academic network of Thai classical music in higher educational institutions in the Northeast of Thailand.

บทนำ

ดนตรีไทยเป็นผลงานทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าเกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่ได้สั่งสม และสืบทอดจนเป็นมรดกสำคัญ รวมทั้งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติไทย ดังกระแสพระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ความว่า

“ดนตรีไทยเป็นมรดกอันล้ำค่าของชาวไทย ความล้ำค่าของดนตรีไทย นั้นอยู่ที่ดนตรีไทย และเพลงไทย ได้สะท้อนความเป็นไทยในส่วนของความละเอียดอ่อน ละเมียดละไมอ่อนโยนต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ได้อย่างหมดจดยิ่งกว่าวัฒนธรรม ด้านอื่น ๆ การรู้จักดนตรีไทยย่อมเป็นการรู้จักความละเอียดละไมของบรรพชนไทยได้เป็นอย่างดี และจะช่วยให้ตระหนักถึง ความสำคัญของความเป็นไทยอย่างชื่นชมตลอดไป.....”

แต่เดิมดนตรีไทยสืบทอดกันในหมู่นักปฏิบัติในบ้านในหมู่เครือญาติ พ่อสอนลูก พี่สอนน้อง (สุรพล สุวรรณ. 2549 : 22) เป็นกลุ่มนักดนตรีชาวบ้าน ชาววัด และชาววัง ผูกพันกันเป็นสามเหลี่ยมทางวัฒนธรรมที่มีความมั่นคง ในแต่ละกลุ่มต่างมีครูมีวิธีการเรียนการสอนมีการจัดระบบในแต่ละสำนักเมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วทุกแห่งมีหลักในการเรียนการสอน (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. 2544 : จ) มีการพัฒนาการเรียนการสอนตลอดเวลา แต่ไม่ได้จัดทำเป็นตำราไว้ใช้วิธีการจำและปฏิบัติ ซึ่งเกิดประโยชน์ในระยะเวลาที่ผู้ถ่ายทอดมีชีวิตเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาวิชาดนตรีไทยจึงไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ระบบการถ่ายทอดดนตรีไทยจากสามเหลี่ยมทางวัฒนธรรม บ้าน วัด วัง มาเป็น บ้าน โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ครูผู้สอนเป็นทั้งครูและนักดนตรีมีบันทึกการเรียนการสอน โน้ตเพลง ตำรา บทความ และงานวิจัย สถาบันที่เปิดการเรียนการสอนดนตรีไทยต่างประสบปัญหาการขาดทั้งครู ตำรา และเกณฑ์ ที่จะปฏิบัติไปในทางเดียวกัน (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. 2544 : จ) การพัฒนาวิชาการดนตรีไทยจึงได้รับความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2530 ให้ได้เริ่มจัดทำเป็นเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีวดนตรีไทย พ.ศ. 2538 และปรับปรุงเมื่อ พ.ศ.2544 เพื่อพัฒนาศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาดนตรีไทยอย่างเป็นทางการ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ระบบมีมาตรฐานมากขึ้นปัจจุบันวิชาดนตรีไทยได้พัฒนาให้มีการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และยกระดับเป็น วิชาเอกในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นการพัฒนาการศึกษาดนตรีไทยจนเป็นที่ยอมรับ ให้ความสำคัญต่อสาขาวิชาดนตรีไทย การศึกษาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พัฒนา และได้รับความสนใจเช่นกัน มีการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งวิชาเลือกเสรี วิชาเลือก ในหลักสูตรดนตรี และวิชาเอกในหลายสถาบัน ปีการศึกษา 2551 ผู้วิจัยสำรวจการจัด การเรียนการสอนดนตรีไทย ทั้งวิชาเอก และวิชาเลือกรวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านดนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการสำรวจ พบข้อมูลดังนี้

ตาราง 1 แสดงสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเรียนการสอนดนตรีไทย ปีการศึกษา 2551

สถาบัน	หลักสูตรที่เปิดสอน	ฐานะวิชาดนตรีไทย	อาจารย์ดนตรีไทย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ดุริยางคศิลป์	วิชาเอก	6
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ดนตรีไทย	วิชาเอก	6
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศิลปะการแสดง	วิชาเลือก	3
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	คุุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	การศึกษาศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	2
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	คุุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเลือก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	การศึกษาศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเลือก	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	คุุศาสตรบัณฑิต ศิลปกรรม (ดนตรี)	วิชาเอก	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คุุศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา	วิชาเอก	3
มหาวิทยาลัยราชภัฏจลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต ดนตรี	วิชาเลือก	3

จากข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยยังได้สำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า มีปัญหาหลายด้าน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการดำเนินงาน ด้านคณาจารย์ และบุคลากร ด้านนิสิต นักศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ด้านการ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

วิจัย ปัญหาดังกล่าวนี้สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อให้การจัดการเรียน การสอน ดนตรีไทยเป็นไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้าน ดนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อต้องการทราบปัญหาและความรุนแรงของปัญหาในการ จัดการเรียน การสอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาวิชาการดนตรีไทย และส่งเสริมความร่วมมือ แก้ไขปัญหาระหว่างสถาบันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสำรวจ แนวความคิดต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทย เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการปฏิบัติอันสามารถทำได้จริง และได้รับความร่วมมือจาก บุคลากรด้านดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) (ฉลาด จันทรสสมบัติ : 2550) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยผสมวิธีการของการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณเข้าด้วยกัน (เนาวรัตน์ พลายน้อย. 2549 : 3) เป็นรูปแบบการประยุกต์ลักษณะเดี่ยว (single application) (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2545 : 13)

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเรื่องการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้าน ดนตรีไทย ระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัย ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักมาตรฐาน วิชาการและวิชาชีพดนตรีไทยทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ขอบเขตการศึกษา ด้านดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา การเรียนการสอน ดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา จากเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พ.ศ.2544 ของ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษาสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งการสังเกตจากประสบการณ์ตรง ในด้านการสอน งานกิจกรรมดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 36 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้พบคณาจารย์ดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย ส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลเอกสาร จากหนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา งานวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการจัดการศึกษาวิชาดนตรีไทย ลักษณะวิชาที่สอนในหลักสูตร รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทย

ประชากรในการวิจัย คืออาจารย์ประจำที่สอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 ท่าน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวความคิดจากเครือข่ายเพื่อพัฒนาอุดมศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เครือข่าย อุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะของเครื่องมือ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาด้านต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการบริหารจัดการ ดำเนินงานด้านคณาจารย์บุคลากร ด้านนิสิตนักศึกษา ด้านหลักสูตร และการสอน ด้านวัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ และด้านการวิจัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาวิชาการดนตรีไทย เป็นการจำลอง

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

เครือข่ายเป็นแนวทางในอนาคตที่สามารถทำได้ และได้รับความร่วมมือ จากอาจารย์คณาจารย์ไทยสถาบันที่ทำการสอนคณาจารย์ไทยระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปผลการดำเนินงานวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน และตำแหน่งทางวิชาการ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.30 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 26.70 ด้านอายุอยู่ในช่วง 31- 40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ช่วงอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และในช่วง อายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ จบปริญญาโท จำนวน 24 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.30 และปริญญาเอกจำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.60 ด้านประสบการณ์ด้านการสอนส่วนใหญ่ อยู่ในช่วง 1-5 ปี และช่วง 6-10 ปี เป็นจำนวนที่เท่ากัน คือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา มีประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ประสบการณ์ การสอนช่วง 11-15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 และประสบการณ์ ด้านการสอนช่วง 16-20 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านตำแหน่ง ทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70 รองลงมาคือ ตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และตำแหน่งทาง วิชาการระดับรองศาสตราจารย์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60

2. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณาจารย์ไทย ของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาโดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ เป็นรายด้านพบว่า ด้านนิสิตนักศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านวัสดุครุภัณฑ์ สถานที่ปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการ และดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคณาจารย์และบุคลากรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้าน

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

หลักสูตรและการสอนมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวิจัยมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาทางด้านและรายชื่อปรากฏผลของสภาพปัญหา ดังนี้ ด้านนิสิตนักศึกษา มีปัญหอยู่ในระดับมาก พิจารณารายชื่อดังนี้ จำนวนนิสิตที่เลือกเรียนวิชาดนตรีไทยในแต่ละชั้นปี มีจำนวนน้อยไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในลักษณะการบรรเลงรวมวงดนตรีไทยได้มีปัญหอยู่ในระดับมาก นิสิตขาดทักษะการปฏิบัติดนตรีไทยพื้นฐานก่อนเข้าเรียนมีปัญหอยู่ในระดับมาก นิสิตไม่มีพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรีไทยมีปัญหอยู่ในระดับมาก นิสิตขาดความเอาใจใส่ในการเรียนและการฝึกซ้อม มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตขาดการเข้าร่วมกิจกรรมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์สถานที่ มีปัญหอยู่ในระดับมาก พิจารณารายชื่อดังนี้ ห้องซ้อมเดี่ยวไม่เพียงพอมีปัญหอยู่ในระดับมาก ขาดห้องจัดแสดงผลงานด้านดนตรีมีปัญหอยู่ในระดับมาก วัสดุครุภัณฑ์ดนตรีไทยมีน้อย มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เครื่องดนตรีขาดคุณภาพ มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนทฤษฎีมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ห้องเรียนปฏิบัติดนตรีไม่เหมาะสม กับการเรียนมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ขาดห้องซ้อมรวมวงใหญ่มีปัญหอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการและดำเนินงานมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อดังนี้ ภาควิชา/โปรแกรม ขาดงบประมาณดำเนินงานมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการส่วนใหญ่มีความล่าช้า มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารให้ความสำคัญกับสาขาวิชาดนตรีไทยน้อย มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดกิจกรรม น้อยมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคณาจารย์และบุคลากรมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อดังนี้ ขาดเจ้าหน้าที่เทคนิค ทางดนตรีในภาควิชามีปัญหอยู่ในระดับมาก ขาดแคลนอาจารย์บางสาขาวิชา มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนนามีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดการพัฒนาวิชาการมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ไม่สามารถสอนได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดทักษะในการวัดและประเมินผลมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ขาดทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีมีปัญหอยู่ในระดับน้อย

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ด้านหลักสูตรและการสอนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ดังนี้ หลักสูตรไม่สามารถทำให้นิสิตมีทักษะในการปฏิบัติดนตรีอย่างเพียงพอมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง หลักสูตรไม่สามารถทำให้นิสิตมีความรู้ทางทฤษฎี อย่างเพียงพอมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง หลักสูตรไม่ตอบสนองความต้องการของ ชุมชนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง การวัดผลทางทฤษฎีไม่เป็นไปตามมาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางการวัดผลทางปฏิบัติยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง การเรียนการสอน ไม่เป็นไปตามแผนการสอนมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ขาดการประเมินการสอนของอาจารย์มีปัญหา อยู่ใน ระดับปานกลาง ด้านการวิจัยมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ดังนี้ ไม่มีงานวิจัยทางดนตรีเผยแพร่และตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องมีปัญหามีอยู่ในระดับมาก ไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกมีปัญหามีอยู่ในระดับมาก ไม่มี นโยบายสนับสนุนการวิจัยมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง งบประมาณสนับสนุน โครงการวิจัยภายในมีน้อยเป็นปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญด้านการวิจัยปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นต่อการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบัน อุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเห็นด้วยร้อยละ 95.82 ความเป็นไป ได้ในการจัดกิจกรรมและได้รับความร่วมมือ ในระดับมากที่สุด แยกพิจารณาย่อย ดังนี้ ความคิดเห็นต่อชื่อเครือข่ายฯ ร้อยละ 90.00 ต่อแนวความคิดของ เครือข่ายฯ ร้อยละ 93.30 ต่อพันธกิจของเครือข่าย ร้อยละ 93.30 ต่อ วัตถุประสงค์ของเครือข่าย ร้อยละ 98.00 ต่อหน้าที่ของเครือข่าย ร้อยละ 98.00 ต่อโครงการการพัฒนาองค์กรวิชาการ ดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือให้มีมาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล (จำนวน 16 โครงการ) ร้อยละ 95.20 ต่อโครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ นิสิตนักศึกษาดนตรีไทย (จำนวน 6 โครงการ) ร้อยละ 97.22 ต่อโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านดนตรีไทย สื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาฐานความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน (จำนวน 3 โครงการ) ร้อยละ 97.87 ต่อโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ดนตรีไทย (จำนวน 4 โครงการ) ร้อยละ 97.50 ต่อโครงการ สร้างเสริมความ

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

เข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการดนตรีไทย ระดับอุดมศึกษา (จำนวน 3 โครงการ)
ร้อยละ 100

อภิปรายผลการวิจัย

สถานภาพของผู้กรอกแบบสอบถาม เป็นอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน พบว่าสถานภาพของอาจารย์ที่เป็นข้อด้อย และควรพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เร็วที่สุด คือด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาโท 24 ท่าน และปริญญาตรี 4 ท่าน และอีกด้านที่ควรพัฒนาคือ ด้านตำแหน่งทางวิชาการ พบว่ามีตำแหน่งทางวิชาการรองศาสตราจารย์ 2 ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 ท่าน อาจารย์ 23 ท่าน ถือว่าเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาอย่างยิ่ง เพราะตำแหน่งทางวิชาการได้มาจากการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้เสนอโครงการพัฒนาวิชาการในตอนที่ 3 สภาพปัญหาการจัด การเรียนการสอนดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบปัญหาโดยรวมในระดับ ปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหามากและควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว คือ ด้านนิสิตนักศึกษา, ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และสถานที่ ทั้งนี้ได้เสนอโครงการร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันในตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อเครือข่าย พัฒนาวิชาการดนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเห็นด้วย ร้อยละ 95.82 เห็นด้วยในระดับมากที่สุด แสดงว่าความเป็นไปได้ในการ จัดกิจกรรมและได้รับความร่วมมือในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โครงการทั้งหมด จะแก้ไขปัญหาพร้อมกัน เพราะปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อภาพรวมของวิชาการดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้น ดังนี้

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ชื่อ	เครือข่ายพัฒนาวิชาการคนตรีสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แนวความคิด	เครือข่ายพัฒนาวิชาการคนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งความรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการของภูมิภาค ส่งเสริมพัฒนาวิชาการคนตรีไทยให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาสู่สากล เป็นศูนย์กลางพัฒนาภาคอีสาน เป็นกำลังทางวิชาการของประเทศ
พันธกิจ	ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือผลิตบัณฑิตให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ และวิชาการคนตรีไทยของอุดมศึกษา การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมคนตรีไทย การวิจัยและถ่ายทอดพัฒนางองค์การให้เป็นที่ยอมรับได้มาตรฐาน เป็นที่พึ่งและพัฒนาวิชาการคนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เข้มแข็ง
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้าง พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายวิชาการด้านคนตรีไทยระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. พัฒนความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทั้งเครือข่ายเชิงประเด็นและเครือข่ายเชิงพัฒนาระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3. พัฒนาคือความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เน้นการพัฒนาบัณฑิตศึกษา 4. พัฒนางองค์การ ภาควิชาคนตรี สาขาวิชาคนตรี โปรแกรมคนตรีเป็นองค์การที่มาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล 5. พัฒนาคือความเข้มแข็งการบริหารจัดการ พัฒนาผู้บริหาร พัฒนาบุคลากร 6. พัฒนาคือหลักสูตร บริหารจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับคณะไปยังภาควิชาและสาขาวิชา 7. ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสถาบัน 8. สร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาวิชาการคนตรีไทยเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาที่ยั่งยืน 9. พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพบัณฑิตศึกษาด้านคนตรีไทย 10. ส่งเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ ภูมิปัญญาคนตรีไทย
หน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดและผลักดันนโยบายเกี่ยวกับการอุดมศึกษาผ่านเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายดำเนินงานตอบสนองนโยบายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากร และองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา 3. ให้คำแนะนำเรื่องบริหารจัดการเครือข่ายตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพเข้มแข็ง และยั่งยืน 4. เป็นศูนย์กลางรับทราบรายงานผลการดำเนินงานรวมทั้งติดตามประเมินผลเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น 5. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

	<p>4. เป็นศูนย์กลางรับทราบรายงานผลการดำเนินงานรวมทั้งติดตามประเมินผลเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น</p> <p>5. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p>		
<p>โครงการ และ กิจกรรม</p>	<p>กิจกรรมโครงการที่พัฒนาวิชาการคณาจารย์ไทยสถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมมือ ผู้วิจัยเสนอโครงการหลัก 5 โครงการหลัก และโครงการย่อย 32 โครงการ</p> <table border="1" data-bbox="475 705 1225 1720"> <tr> <td data-bbox="475 705 715 1720"> <p>1. โครงการการพัฒนาองค์ความรู้วิชาการ คณาจารย์ไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ให้มีมาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล จำนวน 16 โครงการ</p> </td> <td data-bbox="715 705 1225 1720"> <p>1. โครงการพัฒนาหัวหน้าภาค รองหัวหน้าภาค ทุกด้านเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาท และทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมให้สอดคล้องกับ นโยบายการบริหารอุดมศึกษา</p> <p>2. โครงการจัดเวทีถ่ายทอดนโยบายและแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การบริหารนโยบายระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาของเครือข่ายร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา</p> <p>3. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ /โครงการอบรมการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับ บุคลากร/โครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ/โครงการพัฒนาการเรียน การสอนของอาจารย์/โครงการพัฒนาศักยภาพ ในงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่</p> <p>4. โครงการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลคณาจารย์ไทยและแลกเปลี่ยน ในระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลในเครือข่าย ฯ การจัดทำและพัฒนาโปรแกรม ระบบฐานข้อมูล ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ให้มีมาตรฐาน /ตัวบ่งชี้ ที่เป็นรูปแบบเดียว</p> <p>5. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ/การจัดการเรียนการสอน เชิงบูรณาการ</p> <p>6. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถาบัน อุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสิต/นักศึกษาแบบ องค์กรร่วม</p> <p>7. โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน</p> <p>8. โครงการประชุมสัมมนาการเตรียมความพร้อม เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>9. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p> <p>10. โครงการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มี ความสามารถพิเศษเข้าศึกษาในระบบการเรียนล่วงหน้า</p> </td> </tr> </table>	<p>1. โครงการการพัฒนาองค์ความรู้วิชาการ คณาจารย์ไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ให้มีมาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล จำนวน 16 โครงการ</p>	<p>1. โครงการพัฒนาหัวหน้าภาค รองหัวหน้าภาค ทุกด้านเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาท และทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมให้สอดคล้องกับ นโยบายการบริหารอุดมศึกษา</p> <p>2. โครงการจัดเวทีถ่ายทอดนโยบายและแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การบริหารนโยบายระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาของเครือข่ายร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา</p> <p>3. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ /โครงการอบรมการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับ บุคลากร/โครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ/โครงการพัฒนาการเรียน การสอนของอาจารย์/โครงการพัฒนาศักยภาพ ในงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่</p> <p>4. โครงการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลคณาจารย์ไทยและแลกเปลี่ยน ในระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลในเครือข่าย ฯ การจัดทำและพัฒนาโปรแกรม ระบบฐานข้อมูล ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ให้มีมาตรฐาน /ตัวบ่งชี้ ที่เป็นรูปแบบเดียว</p> <p>5. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ/การจัดการเรียนการสอน เชิงบูรณาการ</p> <p>6. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถาบัน อุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสิต/นักศึกษาแบบ องค์กรร่วม</p> <p>7. โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน</p> <p>8. โครงการประชุมสัมมนาการเตรียมความพร้อม เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>9. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p> <p>10. โครงการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มี ความสามารถพิเศษเข้าศึกษาในระบบการเรียนล่วงหน้า</p>
<p>1. โครงการการพัฒนาองค์ความรู้วิชาการ คณาจารย์ไทยสถาบันอุดมศึกษา เขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ให้มีมาตรฐาน และคุณภาพสู่สากล จำนวน 16 โครงการ</p>	<p>1. โครงการพัฒนาหัวหน้าภาค รองหัวหน้าภาค ทุกด้านเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาท และทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมให้สอดคล้องกับ นโยบายการบริหารอุดมศึกษา</p> <p>2. โครงการจัดเวทีถ่ายทอดนโยบายและแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การบริหารนโยบายระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาของเครือข่ายร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา</p> <p>3. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ /โครงการอบรมการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับ บุคลากร/โครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ/โครงการพัฒนาการเรียน การสอนของอาจารย์/โครงการพัฒนาศักยภาพ ในงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่</p> <p>4. โครงการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลคณาจารย์ไทยและแลกเปลี่ยน ในระบบฐานข้อมูล การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลในเครือข่าย ฯ การจัดทำและพัฒนาโปรแกรม ระบบฐานข้อมูล ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ให้มีมาตรฐาน /ตัวบ่งชี้ ที่เป็นรูปแบบเดียว</p> <p>5. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ/การจัดการเรียนการสอน เชิงบูรณาการ</p> <p>6. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถาบัน อุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสิต/นักศึกษาแบบ องค์กรร่วม</p> <p>7. โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน</p> <p>8. โครงการประชุมสัมมนาการเตรียมความพร้อม เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>9. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p> <p>10. โครงการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มี ความสามารถพิเศษเข้าศึกษาในระบบการเรียนล่วงหน้า</p>		

		<ol style="list-style-type: none"> 11. การพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์ไทย ป้อนโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12. การพัฒนาหลักสูตรร่วมให้สอดคล้องกับการพัฒนาและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกับ ส่วนราชการอื่น 13. โครงการสนับสนุนผลิตนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษด้านดนตรีไทย 14. การจัดประชุมวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานระดับ บัณฑิตศึกษาในกลุ่มอนุภูมิภาค 15. การจัดประชุมวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานของ บุคลากรดนตรีไทยในภูมิภาค 16. การจัดท้าวารสารดนตรีไทย 	
	<p>2. โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนิสิตนักศึกษาดนตรีไทย จำนวน 6 โครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการอบรมและสัมมนาในกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิตบนพื้นฐานหลักของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตร โดยมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกลไก ขับเคลื่อน การบรรยายเรื่องปรากฏการณ์ภาพสะท้อนชีวิต นิสิตนักศึกษา 2. โครงการนำเสนอภาพรวมกิจกรรมของนิสิต นักศึกษาจากสถาบันเครือข่ายภายใต้หัวข้อ "กิจกรรมดนตรีไทยในมหาวิทยาลัยที่รักของ ข้าพเจ้า" นิทรรศการผลงานวิชาการ 3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพนิสิต นักศึกษาที่เสริมหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพ นิสิตนักศึกษา 4. โครงการค่ายบ่มเพาะจริยธรรมนิสิตนักศึกษา ดนตรีไทย และการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา 5. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนิสิตนักศึกษาดนตรีไทย ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันโรคเอดส์ และป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด 6. โครงการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาดนตรีไทยที่มีความสามารถดีเด่นและมอบทุนการศึกษา 	
	<p>3. โครงการการสร้างองค์ความรู้ด้าน ดนตรีไทย สื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการวิจัยการศึกษาดนตรีไทยทุกระดับและถ่าย ทอดสู่โรงเรียนต่างๆ 2. โครงการสนับสนุนการทำงานให้เครือข่ายอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญของรัฐใ นการสร้างเสริมความเข้มแข็ง 	

	ฐาน ความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืน จำนวน 3 โครงการ	และความพร้อมให้กับการร่วมมือกับส่วนราชการอื่น กระจายสู่ภูมิภาคโดยร่วมมือกับหน่วยราชการ 3. โครงการอบรมให้บุคลากรในสถาบันการศึกษาจัดทำ และสนับสนุนให้มีสื่อการเรียนรู้ E – Learning Share ให้มีการใช้ร่วมกัน Learning Resource	
	4. โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาคนไทย จำนวน 4 โครงการ	1. โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรม ประเทศเพื่อนบ้านร่วมมือกับส่วนราชการอื่น 2. โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาไทยร่วมกับส่วนราชการอื่น 3. โครงการพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้องค์ความรู้ และการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทย ร่วมมือกับส่วนราชการอื่น 4. โครงการประกวดดนตรีไทยทุกระดับการศึกษาทั้ง ภูมิภาคและระดับประเทศ	
	5. โครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งของ เครือข่ายวิชาการดนตรีไทย ระดับอุดม ศึกษา จำนวน 3 โครงการ	1. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายด้านวิชาการ และด้าน ปฏิบัติในเครือข่ายพัฒนาดนตรีไทยอุดมศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 2. โครงการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดม ศึกษากับโรงเรียน (เน้นการพัฒนาเยาวชน) 3. โครงการบรมบุคลากรเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศ ดนตรีไทยของสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่าย	

ข้อเสนอแนะ

สำหรับหน่วยงาน สำนักงานการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักวิชาการ นักการศึกษา ครูดนตรีไทย และบุคคลที่เกี่ยวข้อง สำนักงานการอุดมศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ประสานงานวิชาการดนตรีไทยอุดมศึกษา ทุกภูมิภาครวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วย รับผิดชอบ ในการประสานงานระหว่างองค์กรสถาบันการศึกษาอุดมศึกษา และการศึกษาได้ทุกระดับ คัดเลือกจาก ผู้มีความรู้ความสามารถในเชิงบริหารวิชาการ และมีความรู้ดนตรีไทย (บริหาร การศึกษาดนตรีไทย) อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษา คณบดี หัวหน้าภาควิชา และ คณาจารย์ดนตรีไทย สถาบันอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องตระหนัก ในคุณค่าดนตรีไทยและเข้าถึงปัญหาด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียน การสอน ดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดสัมมนาวิชาการดนตรี

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

ไทยให้ ครูดนตรีไทย ครูดนตรีสากล ครูที่มีความสนใจ ครูผู้รับผิดชอบ และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ทั้งในระดับ อุดมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา โครงการทุกโครงการ จำนวน 32 โครงการ สามารถจัดได้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา แยกเป็นประเด็นวิชา หรือสถาบันในเชิงการบริหารกิจกรรมหรือด้านอื่น ๆ อย่างเฉพาะเจาะจง ควรศึกษาวิจัยจากแนวคิด ทศนคติ และความคาดหวังของผู้เรียนดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสอนหรือวิธีการสอนวิชาทฤษฎีดนตรีไทยของผู้สอน ระดับอุดมศึกษา ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการครูดนตรีไทย คุณสมบัติของครูดนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2551 ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยนี้ขอขอบคุณ คณาจารย์ดนตรีไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกท่านที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ รศ.ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ อาจารย์ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในงานวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ผศ.ดร.พชรนนท์ สายัณห์เกณะ อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันตกและภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาช่วยกลั่นกรองบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษให้สมบูรณ์ ขอขอบคุณอาจารย์ยสพรรณ พันระศรี อาจารย์สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและตรวจทานความถูกต้อง ขอขอบคุณนายธีรภัทร สินธุเดช ที่ได้ช่วยพิสูจน์อักษร และขอขอบพระคุณ พี่สุริยกาล ทิพย์โสภา ที่คอยดูแล ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

คุณความดีและคุณประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออุทิศกุศลผลความดีนั้นแด่บรรพคณาจารย์แห่งดุริยางคศิลป์และบรรพชนไทยทุกท่านที่ได้สรรค์สร้างผลงานดนตรีไทยให้ลูกหลานชาวไทย ให้เหล่าบรรดาดุริยางคศิลป์รุ่นหลังได้ศึกษาเล่าเรียน สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าให้ชาวโลกได้ชื่นชม และภาคภูมิใจในความเป็นไทยมาจนทุกวันนี้

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543. **การจัดการเครือข่าย**. กรุงเทพฯ : ชัลเซ็นสมิ์เดีย .ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. 2551. ข้อมูลสาขาวิชาดนตรีไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สาระสังเขปจาก : <http://faa.kku.ac.th/thaimusic/> (4 กันยายน 2551)
- ครรชิต สุภาคย์รังส์. 2546. **การศึกษาสภาพการวัดผลและประเมินผล วิชาปฏิบัติกีตาร์** ในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ฉลาด จันทร์สมบัติ และคณะ. 2550. **การพัฒนาเครือข่ายการจัดการความรู้เพื่อศิษย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณรุทธ์ สุทธิจิตต์. 2535. **จิตวิทยาการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2537. **หลักการของโคตยาสู่การปฏิบัติ : วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคตยา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทรงศักดิ์ ปัทมรุจ. 2549. **การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. 2551. **กระแสรราชดำรัส** สาระสังเขปจาก : <http://www.kanchanapisek.or.th/kp4/book143/>

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

think.htm (1 พฤษภาคม 2551)

ธิดิ ปัญญาอินทร์. 2550. ระบบการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
ทฤษฎีดนตรี ตะวันตกใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.
 รัชชชัย นาควงษ์. 2542. การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของคาร์ล ออร์ฟ
(Carl-Schulwerk) กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2544. **โคได้สู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 นครราชสีมา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลหลักสูตรมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏนครราชสีมา.

สาระสังเขปจาก : <http://www.nrru.ac.th/nrru2008.php> (1 กรกฎาคม 2551)

เนาวรัตน์ พลายน้อย และศุภวัฑย์ พลายน้อย. 2549. การติดตามประเมินผล
 และการสังเคราะห์ความรู้ : บทเรียนการพัฒนานักจัดการความรู้
 ท้องถิ่น ในโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ เพื่อชุมชน เป็นสุข (สรส.)
 ภาคกลาง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุรีรัมย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์. สาระสังเขปจาก : <http://www.music.bru.ac.th/main.php> (1 กรกฎาคม 2551)

ประเวศ วะสี. 2545. **เครือข่ายแห่งปัญญา**. กรุงเทพฯ:มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. 2544. **แนวทางการพัฒนาการสอนดนตรี ของสถาบัน
 อุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 ปาทยกุลการดนตรีและนาฏศิลป์, โรงเรียน. 2551. “การเรียนดนตรีไทยแบบใหม่-
 แบบเก่า” สาระสังเขปจาก : [http://www.phattayakulschool.com/
 webpages/knowledge/methodtolearndontrithai.html](http://www.phattayakulschool.com/webpages/knowledge/methodtolearndontrithai.html) (1 ตุลาคม 2551)

พูนพิศ อมาตยกุล. 2529. **ดนตรีวิจิตร**. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์สยามสมัย
 มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย. 2551. ข้อมูลวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สังเขปสาระจาก : <http://www.music.msu.ac.th/>
 (2 พฤษภาคม 2551)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลหลักสูตร สารระสังเขป จาก : <http://www.rmu.ac.th/newhome/index.php?page=programs.php> (1 กรกฎาคม 2551)

วคิน ศรียาภย์. 2550. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน สาขาดนตรี ระดับอุดมศึกษา : กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขต พื้นที่ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

วาทิต สุวรรณสมบุญ. 2547. แนวโน้มของการศึกษาดนตรีระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา ดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิโรจน์ สารรัตนะ. 2545. วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมกระบวนการค้นคว้าใหม่ สำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : อักษราพิพัฒน์.

วุทธิศักดิ์ โกชนกุล. 2552. “ภาวะผู้นำทางการศึกษา” สารระสังเขปจาก : <http://www.pochanukul.com> (5 มกราคม 2552)

สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551. “การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สารระสังเขปจาก : <http://wbc.msu.ac.th/wbc/edu/0504304/index.html> (1 มิถุนายน 2551)

สุกรี เจริญสุข. 2551. “การศึกษาดนตรีในประเทศไทย” สารระสังเขปจาก : <http://www.music.mahidol.ac.th/musicjournal/june2004/mused.html> (30 มีนาคม 2551)

_____. 2544. พรสวรรค์ศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน Music Talks เซ็นทรัล ปิ่นเกล้าฯ ชั้น 19

_____. 2541. “หัวใจของการเรียนดนตรีระบบซุซูกิ”, วารสารเพลงดนตรี. ฉบับที่ 5 (13) หน้า 13-17

สุรพล สุวรรณ. 2549. ดนตรีไทยในวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม 2553

- แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
สุรินทร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์. สาระสังเขปจาก : [http://www.srru.ac.th/
program/music/lms/](http://www.srru.ac.th/program/music/lms/) (1 กรกฎาคม 2551)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. ข้อมูล
การวางแผนเพื่อการศึกษาต่ออุดมศึกษา. สาระสังเขปจาก : [http://www.
gotouni.mua.go.th/](http://www.gotouni.mua.go.th/) (3 พฤษภาคม 2551)
- _____. 2551. เครือข่ายพัฒนาอุดมศึกษา. สาระสังเขปจาก : [http://
www.mua.go.th/users/bphe/network/](http://www.mua.go.th/users/bphe/network/) (3 พฤษภาคม 2551)
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. 2538. เกณฑ์มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพดนตรีไทย.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง.
- _____. 2544. **เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ภาพพิมพ์.
- อภิญา ดันสิริ. 2544. **เงื่อนไขการเลือกเรียน และสภาพการเรียนการสอน
ดนตรีไทยของนิสิต/นักศึกษาปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.**
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุตรธานี, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรธานี. สาระสังเขปจาก : [http://www2.udru.ac.th
/%7Ehuso/social/
index.php?option=com_frontpage&Itemid=1](http://www2.udru.ac.th/%7Ehuso/social/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1)
(1 กรกฎาคม 2551)
- อุบลราชธานี, มหาวิทยาลัย. 2551. ข้อมูลคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี. สาระสังเขปจาก : <http://www.la.ubu.ac.th/2007/index.php>
(1 กรกฎาคม 2551)
- อุบลราชธานี, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 2551. ข้อมูลหลักสูตรและบุคลากร คณะ
มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. สาระ
สังเขปจาก : <http://www.human.ubru.ac.th/> (1 กรกฎาคม 2551)